

## EDITORIAL

En aquest primer número del volum 24 (2000) s'hi publiquen un total de vuit articles, repartits entre les quatre seccions temàtiques de la revista, als quals cal afegir-hi en aquesta ocasió dues ressenyes de l'apartat «Comentaris de llibres». D'altra banda, també s'incorpora un nou apartat al final de la revista que dóna compte de les novetats editorials en matèria estadística que publica l'Institut d'Estadística de Catalunya i la resta de la Generalitat de Catalunya. En conseqüència, el nombre d'articles i l'extensió d'altres continguts inclosos en aquest número permet suposar que la publicació final de l'actual volum superarà de nou els registres globals de la 2a època de *Qüestió*, incloent-hi la producció mitjana dels darrers anys (que han esdevingut els més fructífers). També és interessant constatar el dinamisme de la seva versió electrònica: més de 18.300 consultes al web en el 1999, primer any complet que comptabilitza els accessos al domini de *Qüestió*, que continuen creixent ininterrompudament fins a les 6.000 peticions enregistrades el mes de març d'enguany, situant el volum de consultes d'aquest primer trimestre per sobre de les 10.800.

Una altra novetat destacable, de caràcter més tècnic, és la imminent adopció de la nova classificació dels articles que es publiquen en el decurs del volum 24, basada en la «2000 Mathematical Subject Classification» (MSC2000) que l'*American Mathematic Society* ha desenvolupat a partir de l'actualització de l'anterior MSC 1991. En aquest sentit, *Qüestió* posa a disposició dels autors i lectors que ho desitgin el sistema complet de la nova classificació, incloent-hi un enllaç electrònic per a l'adscripció dels descriptors classificatoris mitjançant la cerca de les paraules clau de l'article i la consulta de les correspondències amb l'antiga MSC 1991 que es facilita a través del web de l'Idescat.

Finalment, tal com s'avançava en el darrer número del 1999, el creixement sostingut de les despeses materials fa inajornable actualitzar l'import de la subscripció de *Qüestió* per a l'any 2000 (volum 24). No obstant els esforços de les entitats patrocinadores per adequar les seves aportacions, l'augment dels ingressos en subscripcions i la inserció d'anuncis, no és possible mantenir el mateix preu de subscripció per cinquè any consecutiu. En qualsevol cas, s'espera que l'actualització del cost es compensi abastament per les millores qualitatives i quantitatives que la revista ha experimentat en els darrers anys.

C. Cuadras i E. Ripoll, editors executius

**Comentari de les seccions**  
**«Estadística», «Investigació Operativa» i «Biometria»**

La secció «Estadística» conté dos originals. El primer, *Approximate maximum likelihood estimation for a spatial point pattern*, de J. Mateu i F. Montes, és un estudi comparatiu, mitjançant simulació, de cinc mètodes d'estimació màxim versemblant dels paràmetres d'un model espacial, amb conclusions diverses sobre la idoneïtat de cada mètode. En segon lloc, l'article *Spatial structure analysis using planar indices*, de J.M. Albert, J. Mateu i J.C. Pernías, és igualment un estudi comparatiu d'índexos d'agregació i de la seva distribució mitjançant tècniques de simulació, amb una aplicació a les coordenades geogràfiques i dades demogràfiques de les províncies de Barcelona i Madrid.

L'únic article publicat a la secció «Investigació Operativa», *Diseño de algoritmos para el problema del transporte escolar. Aplicación en la provincia de Burgos*, de J.A. Pacheco, A. Aragón i C. Delgado, és una aplicació al problema del transport d'alumnes que han de ser recollits i traslladats a centres escolars: els autors tracten de que el cost resultant sigui mínim, amb algunes restriccions, i que la solució sigui socialment racional en termes de comoditat, temps i millors rutes del transport.

Finalment, l'article inclòs a la secció «Biometria», *Comparación de dos tablas demográficas: aproximación a su significatividad estadística*, d'E.J. Veres, estudia la possible igualtat de dues taules demogràfiques en el mateix àmbit territorial, però referenciades en moments diferents del temps (contrast temporal), o bé amb la mateixa referència temporal, però situades en àmbits espacials diferents (contrast territorial): en aquest cas, l'autor utilitza el conegut test khi-quadrat d'homogeneïtat, amb algunes adaptacions a les espacials característiques que ofereixen les dades demogràfiques.

Carles Cuadras, editor executiu

**Comentari de la secció**  
**«Estadística Oficial» i altres apartats**

Amb aquest número 1 del volum 24, la secció «Estadística Oficial» finalitza la publicació selectiva de vuit ponències presentades a les primeres jornades internacionals «Generació d'informació estadística: qualitat i limitacions» que va organitzar el 1998 la Xarxa temàtica «Enquestes i qualitat de la informació estadística». Els dos darrers treballs que s'editen corresponen a reflexions sobre el procés de producció estadística: d'una banda, sota el títol *Diversitat i complementarietat de les fonts estadístiques*, À. Costa presenta una novedosa caracterització de les fonts oficials d'àmbit preferentment regional, basada en la combinació dels paràmetres quantitat, puntualitat i fiabilitat

dels resultats amb la tipologia de processos i productes generats a l'Institut d'Estadística de Catalunya. Als efectes del planejament local, la ponència *Disseny i construcció d'una mostra estratificada a partir de dades censals*, de P. López, C. Lozares i M. Domínguez, il·lustra les possibilitats que ofereix la reutilització d'operacions mostrals, tan pel que fa a la fiabilitat dels estrats com a font d'informació per a l'anàlisi, mantenint la dimensió de la mostra general, com per facilitar criteris de validació de la mateixa enquesta. La secció es completa amb dos articles orientats a la producció d'estadístiques regionals més específiques, que poden extrapolar-se a nivell nacional. D'una banda, a *Comparative analysis of the alternative samplings plans used to created a farm accountancy data network for the agriculture of Navarra*, L. Júdez i C. Chaya analitzen l'impacte d'estratègies alternatives en el disseny mostral que suporta la xarxa comptable agrària de Navarra, avaluades segons la precisió dels estimadors i la introducció de les unitats geogràfiques oficials com a factors d'estratificació. Finalment, l'article *Avantatges i inconvenients de la metodologia de l'INE per elaborar indicadors de la producció industrial per a les regions espanyoles*, de M. Clar, R. Ramos i J. Suriñach, permet entreveure les prestacions desiguals que oferirien indicadors quantitius de la producció industrial regional, basats en mètodes indirectes i/o sintètics, matitzant la generalització dels nivells de fiabilitat satisfactoris que, en canvi, s'assoleixen en el cas de Catalunya i el País Basc.

A continuació, la «Secció docent i problemes» incorpora de nou la presentació successiva de nous enunciats de problemes i la resolució dels publicats en el número anterior.

Seguidament, la secció «Comentaris de llibres» acull la recensió de tres obres recents de caràcter introductori. En primer lloc, E. Bonet comenta el llibre de text *Introducció a l'anàlisi i disseny d'algorismes*, de F.J. Ferri, J. Albert i G. Martín (Universitat de València), destacant-ne l'encert dels autors en la recreació d'una terminologia tècnica molt adient per a l'estudi de la programació computacional. D'altra banda, C.M. Cuadras recensiona dues publicacions força diferenciades: la primera correspon a la recent traducció al castellà de *The Cartoon Guide to Statistics*, de L. Gonick i W. Smith, on es manté el mateix to desenfadat amb el qual els autors il·lustren els fonaments de la probabilitat i l'estadística; més endavant, comenta l'actualitat i claredat de *An Introduction to Copulas*, de R.B. Nelsen, una publicació adient per familiaritzar-se amb les prestacions de les còpules en l'anàlisi de distribucions multivariades i nocions de dependència.

Per últim, l'apartat dedicat a «Ressenyes d'activitats institucionals» inclou, com ja és habitual, una referència actualitzada de la *Sociedad Española de Biometría*, amb les primeres informacions sobre la VIII Conferència Espanyola de Biometria (Pamplona, 28-30 de març 2001). En aquesta mateixa línia, es publica una nova recensió del «Training for European Statisticians Institute», on s'inclouen els cursos del *Core Programme 1999-2000* que s'impartiran fins el mes de juliol, adreçats preferentment als membres d'instituts d'estadística oficial d'àmbit comunitari. A continuació, s'anuncia una nova edició de l'«Applied Statistics Week» (Barcelona, 26-30 de juny 2000) que organitza per sisena vegada l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu

Fabra, amb la col·laboració sistemàtica de l'Idescat; el programa d'enguany inclou els tres cursos següents: *Statistical Information in Education, Probability and Statistics for Law i Statistics in Political and Social Opinion Polling*. Seguidament, també es reproduïx un darrer anunci més detallat del «Tercer Congrés Europeu de Matemàtiques» (Barcelona, 10-14 de juliol 2000) que organitza la Societat Catalana de Matemàtiques-IEC i que, sota els auspicis de la European Mathematical Society i en el marc de l'Any Internacional de la Matemàtica, hi col·laboren tres entitats patrocinadores de *Qüestió* (Idescat, UB i UPC), entre d'altres organismes. Igualment, es reproduïx l'anunci de l'«International Workshop on Statistical Modelling» –15<sup>th</sup> IWSM– (Bilbao, 17-21 juliol 2000) que organitza la Universitat del País Basc. Finalment, tal com s'advertia a l'inici de l'editorial, les darreres pàgines es dediquen a les novetats editorials en l'àmbit de l'estadística per part de la Generalitat de Catalunya, informació que es renovarà puntualment en successius números de *Qüestió*.

Enric Ripoll, editor executiu